

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 3. julija.

Nade, katere smo gojili pred šestimi leti po deželnozborskih volitvah na Moravskem, se nam niso izpolnile. Tedaj smo upali, da čez šest let vlada ne bode več kumovala novemu kompromisu mej zmerno in ustavoverno stranko veleposestnikov, in da bodo razmere že toliko ugodnejše, da Čehi pridobijo vsajtoliko mandator, kolikor jih treba za večino v deželni zboru. Žal, da je prišlo drugače. Vlada je tudi pri letošnjih volitvah porabila svoj upliv za Nemce in izid volitev je za nas Slovane še neugodnejši, nego je bil pred šestimi leti.

V kmetijskih občinah Čehi niso ničesar zgubili, pa tudi nobenega mandata pridobili. Voljenih je šest pristašev kmetijske stranke, kar le dokazuje, da češko občinstvo ni prav zadovoljno bilo s svojimi dosedanjimi zastopniki, ki so bili preveč prijenjivi, kadar je šlo za koristi češkega naroda, ali pa interese kmetijskega stanu. Če voljeni kmetje ustopijo v staročeski klub, tudi ta prememba ne bode imela posebnega upliva na politične razmere. Novi elementi bodo k večjemu malo bolj oživili češko stranko in jo semtertja podrezali, da se predrami iz svoje zaspanosti. Da je propal dvorni svetnik dr. vitez Meznik, ki je pa dobil v mestih mandat, to je tudi le poraz za vlado. Dr. vitez Meznik je povsod zvesto vlado podpiral, posebno tudi v državnem zboru prevzemal najmanjše popularne referate. Volilci so s tem, da ga niso volili, pokazali, da hočejo poslanca, ki ne bode zmatral za svojo prvo dolžnost zagovarjati vlado, temveč zastopati njihove koristi. Volilci hočejo imeti za poslanca samostojnega moža, ne pa vladnega strežeta.

Nemilo nas je dirnil izid volitve v moravskih mestih. Dočim so Staročehi in Mladočehi obračali vso pozornost na kmetijske občine in se ondu borili drug proti drugemu, prišel je vrag in jim je v mestih zasejal lulike mej pšenico. Nemci niso držali križem rok. Podpihivali so razpor mej Mladočehi in Staročehi, pri tem pa sami pridno agitovali po mestih. Odlikovali so se seveda posebno tudi uradniki. To se nam dozdeva čisto naravno. Če je grof Taaffe pozabil ves svoj upliv, da je sklopil kompromis mej srednjo in liberalno stranko v veleposestvu in tako odstranil za šest let nevarnost, da

bi Čehi odločevali v deželnem zboru, zakaj bi ga ne posnemali njemu podrejeni organi. Če vlada želi nemške večine v deželnem zboru, je pač naravno, da si je marsikak uradnik prizadeval, da bode ta večina še večja. Reči moramo, da je izid volitve v moravskih mestih nekoliko pač posledica nesrečnega kompromisa v veleposestvu.

Izid volitve pa morda tudi Dunajskih vladnih krogov ni posebno razveselil. Taaffe je povsod skušal osnovati kako srednjo stranko, ki ni bila ne krop ne voda, ki je plesala po vladni piščalki in odločevala v narodnih zastopih. V Češkem deželnem zboru so taka stranka veleposestniki. Na Dunaji v državnem zboru se da semtertja Coroninijev klub porabiti v iste namene. Na Moravskem je tudi zadnjih šest let bila taka stranka in vlada se je nadejala, da bode tudi za naprej. Sedanja stranka, ki se je seveda bolj nagibala na nemško stran, odločevala je s svojimi glasovi. Za naprej pa kakor se kaže, ta stranka ne bode imela takega upliva.

Čehi so zgubili 3 mandate, 1 pa pridobili. To je pa zaradi tega posebne važnosti, ker imajo liberalci sedaj brez srednje stranke večino. Sedaj v deželnem zboru moravskem ne bode več odločeval vladni upliv, ampak le volja viteza Chlumeckega. Nemški liberalci bodo pa tudi znali porabiti ugodnost, ki so si jo priborili. Na Dunaji sedaj dobro vedo, da v bodoče moravski deželni zbor ne bode več tako zmerno postopal, kakor je dosedaj, temveč bodo liberalci nategnili druge strune. Izkoristili si bodo po vsem svoje uspehe.

Izid volitve na Moravskem bode pa imel upliv tudi na druge kronovine. Dal bode liberalcem novega poguma. Z večjo silo začno znova boj, ne le proti Slovanom, temveč tudi proti vladi. Posebno pa to utegne uplivati na bodoče državnozborske volitve. Kdo ve, če grof Taaffe s tem, da je omogočil liberalno večino v deželnem zboru Moravskem, ni sam sebi spodkopaval stališča?

Kaj bodo moravski Čehi sedaj storili, ne vemo. Po naših mislih bi morda najbolje storili, če se vladi odločno postavijo po robu. Sedaj tudi nemajo uzroka, jo še nadalje podpirati. Poprej so se mogli nadejati, da jim vlada s pomočjo srednje stranke v deželnem zboru kaj pomore. Da celo nekaka sprava

bi se v deželnem zboru bila dala dognati, če bi bila vlada imela resno voljo. Sedaj pa vlada tudi pri najboljši volji za Čeha ničesar v deželnem zboru storiti ne more. Na to se jim tudi ni ozirati, se li bode Taaffe obdržal ali ne; to bodi njegova skrb. Vsaka vlada se bode toliko ozirala na Slovane, kolikor se sedanja.

Prišel je čas, da se moravski deželnozborski zastopniki odločijo, ali pojdejo v deželni zbor, ali pa rajši ostanejo doma. Doseči itak ničesar ne morejo, tlake delati jim pa ne kaže. Če nastopijo pasivno pot, bode vsaj ves svet zvedel, da razmere na Moravskem niso naravne. Nemci se tudi ne bodo upali pri odsotnosti Čehov tako izkoristiti svoje sile, kakor bi jo sicer. Vlada bode pa imela še težavnejše stališče, če Čehov v deželnem zboru ne bode. Pa tudi v državnem zboru na Dunaji Čehi ne bodo smeli več božati vlade sedaj, ko je pokazala, da so jej le nemški koristi na srci. Pokazati morajo vso odločnost. Grof Taaffe mora zvedeti, da drugače ne more več pridobiti zaupanja Čehov, kakor če razpusti moravski deželni zbor in vlada pri novih volitvah popravi, kar je sedaj zakrivila. Vsaka prizanesljivost proti vladi je sedaj neumestna in škodljiva za avstrijske Slovane.

„Matica Slovenska“.

LXXXVI. odborova seja v četrtek 26. dne junija 1890.

Navzočni: Gg. J. Marn (predsednik), A. Bartel, dr. H. Dolenc, A. Koblar, A. Kržič, dr. Fr. Lampé, dr. J. Lesar, M. Pleteršnik, dr. J. Poklukar, A. Praprotnik, L. Robič, S. Rutar, I. Šubic, dr. I. Tavčar, I. Tomšič, I. Vavrč, Fr. Wiesthaler, V. Zupančič in dr. J. Zupanec (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Na potrdilo sta zapisnika o odborovem razgovoru dne 23. junija in o XXV. rednem velikem zboru dne 25. junija.

Predsednik pozdravi navzočne, nasproti vnanjim odbornikom oménja, da je bila današnja seja napovedana že 20. maja in objavljena po časopisih, in ustno v občnem zboru. Onim članom odbora, ki niso bili pri razgovoru v ponedeljek navzočni, katerega sta se pa udeležila tudi danes zadržana odbornika dr. A. Jarc in Fr. Levec, naznani ob kratkem njegove sklepe. Dr. Kosa „Vzgojeslovji“ se

LISTEK.

Šervúd.

(Iz zapiskov generalnega majorja B—P. Iz ruskega preložil —o.)

(Dalje.)

Ko sem končal, pomudil se je on nekoliko minut v razmišljanju, potem pa spregovori počasi, kajti videlo se je da mu besede zastajajo v prsih:

„Hvala ti za tvojo zvestobo proti meni in mojemu prestolu. Če se ta zarota pokaže istinito, dobiš dostojno nagrado . . . Tvoje usluge ne bom pozabil . . . Pa še ne morem verjeti! Najmanj pa sem pričakoval, da bi se v Rusiji našli izdajalci! . . .“ Obrnivši se potem k Arakčevu nadaljuje: „grof! odpusti ga na svoje mesto in daj mu vsa sredstva za daljše delovanje v zasledovanje zlomišljenikov.“ —

Na zadnje pogleda name in pristavi:

„Ti pa, delaj, kakor ti vest ukazuje in obrni se naravnost na grofa.“ Z lahkim priklonom z glavo mi veli gosudar oditi. Jaz se zasučem na levo ter zstopim iz kabineta; v sosednji sobi me je čakal

moj sopotni adjutant in me peljal nazaj v Arakčevjevo dom.

„Drugi dan jutraj so me poklicali v grofov kabinet. On je sedel za pisalno mizo in pisal. Položi pero, pri vhodu mojem, me pogleda ostro in vpraša:

Si li včeraj vse podrobno objasnili gosudarju? Spomni si dobro. Ti veš, da včasih tudi malenkostne okoliščine utegnejo napeljati k važnim odkritjem. Ponovi mi vse od začetka. Kako si izvedel o zaroti? Kake osebe so zahajale k Davidovu? Kaj si slišal o njih namerah? Niso li v misel jemali družih soudeležnikov zarote? Kaj si zvedel od Bulgarija in Vadkovskega?“ —

Jaz sem ponovil še podrobneje vse, kar sem govoril pred gosudarjem in imenoval nove osebe, o katerih sem slišal kot sodruštvenikih. Grof je zapisal vsako ime, katero sem povedal, in delal opazke proti njim. Na zadnje so se končala vprašanja; grof je vstal s stola, stopil k meni in rekel:

„Ti se zdaj odpraviš na svoje mesto. Strogo zasleduj zlomišljenike, upotrebljaj vsa sredstva za daljša odkritja in o vsem piši naravnost name. Pa glej! Tvoja ovadba je carska tajnost! Ako jo izdaš, boš na vislicah pokoro delal . . . pa bo že pre-

pozno! me razumiš? Stopaj! Dali ti bodo potni list in posebno svoto za različne stroške. Zapomni si tudi to, da bodo tvoje zasluge dostojno poplačane.“

„Po tem razgovoru sem se odpravil nemudoma na pot in glej, že je teden dni, kar sem zapustil Peterburg. Zdaj vidite, da sem vam razodel gosudarsko tajnost, razodel samo zato, ker ste me prisilili; ob enem ste pa tudi vi nase naložili dolžnost, to tajnost zase ohraniti. Zdaj sem jaz končal; vi morete delati po svoji previdnosti.“ —

S poslednjo besedo potegne iz žepa in mi podá Šervud potni list, dan mu v Peterburgu za kurirsko poštno vožnjo, veljaven za tri mesece po vseh mestih ruske države.

Po teh dokazih nesem imel več povoda dvomiti o resnici vsega, kar sem slišal. Zame pa je bilo v tem malo koristi. Postal sem nehoté hranitelj tako važne tajnosti; zdelo se mi je, da sem se zvezal z malopridnežem in se mu dal v pest. Da bi ne prišel v njegov peklenski zapisnik, moral sem se, dasiravno čisto nedolžen obnašati s skrajno previdnostjo in prepričati ga o tem, da nesem pristaš zarotnikov.

Pripoved Šervudova me je spravila skoro iz uma, in zdelo se mi je potrebno, celo objaviti. Brala

določi založna cena; Vodnikovim pripovednim spisom se ima dati ista oblika, kakor njegovim pesmam. Knjiga gre te dni k Blazniku v tisk. Prof. Schreinerja in tovarišev nasvet gledé znanstvenega časopisa se ima po zborovem naročilu vzeti v temeljit prevdarek in zboru ob letu predložiti konečni predlogi. O prof. Lavtarja „Geometriji“, ki v kratkem poide, se bo odboru posvetovati, ko pisatelj naznani svoje pogoje. Članek o fotografiji se izroči presojevalcem. Natiskavanje letošnjih knjig lepo napreduje; do oktobra bo gotovo. Zastran „Slov. Besede“ uravnata to, kar je treba po postavi, urednik prof. Bartel in dr. I. Tavčar.

Potem se vrši konstituiranje odborovo. (Izid je bil že naznanjen.)

Predsednik pozove načelnika književnega in gospodarskega odseka, naj skličeta odseka, da se konstituirata in delujeta vsak v svojem področju tudi mej počitnicami, kar in kakor bo prilika in potreba nanesla.

Tajnik poroča o kurentnih zadevah (prošnje za podaritev knjig, zahvalna pisma, vabila h slavnostim, zamena knjig, poverjeniške zadeve, prirastek knjižnice, itd.)

Za leto se plačalo 860 letnikov. Od zadnje seje (od 26. februvarja) pristopilo je društvu na novo 68 letnikov, namreč:

Altman Josip, župnik v Studenicih. Arzenšek Alojzij, kaplan v Gornjem Gradu. Barle Josip, not. koncipijent v Kamniku. Bavdek Helena, pos. hči v Vodmatu. Bregar Josip, nadučitelj v Kranjski Gori. Bralno društvo v Jarenini. Bralno društvo v Tržiči. Cerjak Josip, kaplan v Pišecah. Čibej Karol, c. kr. notar v Komnu. Dreflak Franc, c. kr. poštar na Ptujski Gori. Erlih Davorin, bogoslovec v Celovci. Flerin Franc, trgovec in posestnik v Kamniku. Fon Ivan, gimn. profesor v Ljubljani. Froelich Anton, gostilničar in posestnik v Kamniku. Fuersager Leopold, trg. pomočnik v Ljubljani. Funtek Anton, mest. učitelj v Ljubljani. Gerjevič Ivan, veleposestnik v Dobovi. Glazer Anton, učitelj v Makolah. Gogala s. Charitas, redovnica v Zagrebu. Grašek Jernej, trgovec in posestnik v Kamniku. Gselman Josip, mizar v Hočah. Hajek Franc, pos. tovarne v Kamniku. Hauptmann Svitoslav, učitelj v Jarenini. Hribar Anton, bogoslovec v Ljubljani. Knjižnica okr. učiteljska v Ljubljani. Kosèr Rudolf, učitelj pri Mali Nedelji. Kostanjevec Josip, kaplan v Dobovi. Kromar Ivan, bogoslovec v Mariboru. Lapajne Vinko, trgovec v Idriji. Legat Alojzij, tisk. delovodja v Celovci. Levak Andrej, veleposestnik v Brežicah. Lončar Peter, carinar v Tržiču. Mathian Jakob, posestnik v Zgornji Šiški. Maurig Ivan, kaplan v Mokronogu. Mikuš Valentin, kaplan v Konjicah. Možina Ivan, kaplan v Slavini. Munda Ivan, c. kr. okr. živinozdravnik v Brežicah. Ogorelec Vinko, dež. poslanec in posestnik v Škofelji. Ogrizek Franc, kaplan v Št. Jurji. Omahen Gustav, not. kandidat v Zatičini. Papež Mihael, c. kr. nam. koncipist v Brežicah. Pavšler Tomaž ml., posestnik v Kranji. Pekovec Josip, kurat v Lomu. Pernat Anton, provizor na Planini. Piber Ivan, bogoslovec v Ljubljani. Pintar Matej, kaplan v Št. Rupertu. Podobnik Franc, c. kr. avskultant v Novem mestu. Rahnè Janko, c. kr. notar

se je na njegovem obrazu pri tem zadovoljnost s samim seboj in radovednost, za kaj sem se odločil. Oči njegove zrle so za menoj poželjivo kakor sem se le ganil. Končno sem ga spravil iz tega mučnega položaja, rekoč:

Ne da bi se spuščal v razsojevanja uzrokov, kateri so vam dali povod, zaslediti obstoječo zaroto, nemogoče bi bilo, ne priznati, da ste spolnili dolžnost prisege in skazali največjo uslugo gosudarju in državi. Vaše postopanje je čez vse pohvalno!

„Na Vašem mestu bil bi tudi jaz ravno tako delal. Zdaj vam ne ostane družega, kakor nadalje iti po dani poti. Delajte, kakor vam dolžnost veli, tajnost, katero ste vi razkrili, zakopana je v tej sobi. Samo jedno vas prosim — ne umešavajte mene v reč, pri kateri nesem nikakor udeležen in ne zahtevajte sodelovanja mojega, za Vas popolnoma brezkoristnega. Delo svoje pri komitetu morete prikrajšati ali pa podaljšati, ako se vam potrebno zdi za Vaše zasledovanje, — to zavisi od Vas. Z jedno besedo, Vi morete razpolagati s seboj, kakor hočete.“

Šervud je postal na videz jako zadovoljen, zvišši se brez nasledkov iz neprijetnega položaja. Premenil je razgovor, pripovedoval nekatere dogodke, ki so se mu pripetili ob času popotovanja

v Senožecah. Razlag Ernestina, učiteljica v Ljutomeru. Rohrmann Viljem, dež. vin. učitelj na Grmu. Ropas Martin, izd. glasovirov va Vranskem. Rosina Franc, odv. koncipijent v Novem mestu. Rus Franc, nadučitelj na Bledu. Sadnikar Josip, c. kr. okr. živinozdravnik v Kamniku. Sajovec Lovro, posestnik v Motniku. Schwentner Leopold, trgovec v Brežicah. Sinko Josip, vikar v Konjicah. Dr. Slanc Karol, odvetnik v Novem mestu. Spindler Anton, c. kr. zem. knjigovodja v Brežicah. Stelè Ivan, posestnik v Kamniku. Sušnik Ivan, kaplan na Vranskem. Šiška Ivan, bogoslovec v Ljubljani. Škarjevec Ivan, slikar v Spodnji Šiški. Šnuderl Franc, učitelj pri Sv. Lovrenci. Turk Franc, posestnik v Studenem. Vidovič Jakob, kaplan pri Mali Nedelji. Vremšak Alojzij, obč. tajnik v Kamniku. Zacherl Franc, učitelj v Cezanjevcih.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. julija.

Deželnozborske volitve

se za Slované ne vrše posebno ugodno. Na Moravskem so v mestih celo Čehi nekaj zgubili, v Šleziji so v kmetijskih občinah pridobili. Danes volijo mesta v Šleziji, jutri bodo pa volili veleposestniki na Moravskem in Štajerskem. — Pri volitvah v moravskih mestih so letos Nemci dobili skoro 1000 glasov več nego pred šestimi leti. Število čeških glasov povečalo se je pa le za 110. Vsekako je to žalostno znamenje, da Nemci na Moravskem toli hitreje napredujejo. Uzrok je pa menda tudi to, da je pred šestimi leti na Moravskem za namestnika bil mož, ki je bil vsaj malo naklonjen Čehom, sedanjí namestnik je pa po svojem mišljenju nemški liberalce.

Kmetska stranka na Moravskem.

Pristaši kmetske stranke na Moravskem, kateri so voljeni v deželni zbor hočejo razen jednega vsi ustopiti v češki deželnozborski klub. Postopali bodo vzajemno z družimi češkimi poslanci.

Češka kmetska zveza

imela je v nedeljo shod v Pragi. Predsedoval je državni poslanec Janda. Na tem shodu se je hudo kritikovala češkonemška sprava, zlasti postopanje dr. Riegra, ki se nič več ne meni za želje naroda češkega. Sklenila se je resolucija, v kateri se zahteva, da se narod češki obrne do cesarja, da razpusti češki deželni zbor, in skliče nov zbor in da vlada skliče komisijo iz voljenih odposlancev, da se posvetuje o spravi z Nemci. V tej komisiji bi moralo biti jednako število Nemcev in Čehov. Nadalje se v resoluciji pozivljajo Staročeši, da z Mladočehi vzajemno postopajo ali pa odložé mandate.

Meščanska šola in jednoletni prostovoljci.

Dosedaj dijaki na srednjih obrtnih, kmetijskih in trgovskih šolah neso imeli pravice, da ustopijo v vojsko kot jednoletni prostovoljci, če neso dovršili poprej spodnje gimnazije ali realke. V bodoče bodo pa tudi oni učenci omenjenih šol mogli postati jednoletni prostovoljci, ki so dovršili poprej meščansko šolo. To gotovo precej povzdigne veljavo meščanskih šol.

Vnanje države.

Kralj Milan.

Beligranski dopisnik je imel daljši pogovor z bivšim kraljem srbskim. Kralj se je izjavil, da on ne misli napraviti nobenega prevrata, temveč hoče le braniti pravice svoje. Ko se je bil povrnil lani

njegovih v Voznensk, Harkov in Peterburg, in zatem je odšel.

V istem času — šli smo, jaz in nekateri drugi častniki k svojem polkovnemu poveljniku Gversu I., kateri nam je priobčil iz Petrograda preijeto novost ob odhodu gosudarja v Krim, Taganrog in Odeso in o njegovem namenu prepotovati vso južno Rusijo. Ta novost se je hitro raznesla po samotnem Novomirgorodu in postala predmet javnih govoric in ugibanj. Šervud je prišel zadnjič slučajno k meni in je tudi začel govoriti o potovanji gosudarjevem na svoj tajnostni način. S početka je skušal zvedeti, ali vem za sedanje uzroke tega potovanja; ko sem ga pa preveril, da le to vem, da je to občna govorica, mi pravi:

„O potovanji gosudarjevem mi je bilo znano še v Peterburgu. Ko se mu je razodela tajnost obstoječe zarote proti njegovi osebi, se mu je že tačas zdelo potrebno, zaradi brezopasnosti svoje oddaljiti se iz Peterburga v Odeso, pa iz nekaterih uzrokov je premenil svoj sklep in izvolil Taganrog ali sploh Krim, — z jedno besedo, on je na vsak način želel, približati se bregovom Črnega morja. Ni treba omeniti, da je tudi vsa carska obitelj dospela v Krim, vsaj tako se je dozdevalo osebam iz obližja gosudarjevega.“

(Konec prih.)

iz Carigrada, zahvalil se mu je ministerski predsednik, da si je prizadeval preje uničiti slab utis, kateri je napravila njegova odpoved v diplomatskih krogih. Ko se je pa sešla skupščina, pa vlada ni izvršila onih naredeb, ki bi varovale njegov ustavni položaj. Začeli so ga napadati listi, ki imajo zvezo z vladno stranko. Predno se je sedaj povrnil v prestolnico, je priobčil proti njemu neki Beligranski list članek, in predno je odpotoval v Šabac, napal ga je tamošnji radikalni organ, katerega urednik je državni uradnik. Posodo so pa napolnile izjave poslanika Simića proti dopisniku ogerskega lista. S svojim govorom pri banketu velikoškolskih profesorjev se je tudi le braniti hotel. Vse svoje življenje se je boril in si tudi sedaj ne bode pustil kratiti pravic svojih. Napačno se je pa tolmačil njegov govor, ko se je trdilo, da je napoved državnemu preobratu. Može, ki napravljajo preobrate, tega naprej ne napovedujejo.

Da on namerava mešati se v politiko, to so izmislili nasprotniki njegovi, ki bi se ga vsekako radi iznebili iz Belegograda bojé se, da bi njegovi očetovski sveti ne uplivali na kralja Aleksandra, ko bode polnoleten. Kralj je dajé zopet naglašal, da se bode odločno branil, ker ve, da se ga radikalci z vsemi sredstvi znebiti skušajo. Odločno je pa Milan protestoval, da je neko mesto njegove napitnice pri banketu velikoškolskih profesorjev bilo naperjeno proti Ristiću. Če tudi se z Ristićem o svojem času ni povsem ujemal, on vender priznava, da je Ristić najizvrstnejši mož v Srbiji. Proti regentstvu se nema on ničesar priževati. Avstro-Ogerska je začela delati Srbiji ovre iz političnih in gospodarskih ozirov. Največ so dli temu povod Avstriji sovražni demonstracije ob Kačanskem pogrebu in pa trgovska pogodba z Rumunijo, katere on ne odobrava. Srbija in Rumunijo pozivljati iste pridelke in izdelke, torej Srbija v Rumunijo ničesar izvažala ne bode. Rumunci hočejo le Srbijo zamotati v carinsko borbo z Avstrijo, potem se bodo pa sami pobotali z Dunajsko vlado.

Kralj Milan pravi, da je bil vedno za priateljstvo z Avstrijo, ker je Srbija v gospodarskem oziru zavisna od te države. Radikalna stranka s svojo gospodarsko politiko le škoduje Srbiji in hodi za Rumune po kostanj v ogenj. Nadalje je Milan jako hudo kritikoval nekatere člane radikalne stranke. Z žalostjo je opazoval notranjo politiko radikalcev, zlasti pa zanemarjenje vojske, a vender bi bil molčal, ker ve, da bode stvarij ovirati ne more. Le napadi odličnih članov radikalne stranke so ga prisilili, da se je jel braniti. Dopisnik pravi, da je kralj Milan govoril z izrazom popolnega prepričanja in ni bil razburjen. Po našem mnenji razsoden človek Milanovim besedam ne bode verjel niti pičice.

Srbska naprednjaška stranka.

Jedva je kralj Milan pri banketu profesorjev velike šole vladi napovedal boj, že se je oglašil naprednjaške stranke vodja Garašanin. Izdal je manifest, v katerem pozivlje naprednjake, da naj zopet začno delovati, in hudo kritikuje vladno delovanje sedanje vlade. Naprednjaška stranka pa tudi po vsej deželi že pridno deluje, podpirajo jo pa tudi nekateri liberalci. Po kmetijskih občinah naprednjaki pač ne bodo dosti dosegli, več upanja pa imajo v mestih.

Panica.

Sofijski vojaški poveljnik je v daljšem govoru razložil posadki, zakaj so ustrelili majorja Panico. Rekel je, da je major hotel odstraniti sedanjo vlado, kar bi bilo imelo slabe posledice za domovino, če bi se bilo posrečilo. Jednaka osoda čaka slednjega izdajico domovine. Panica držal se je jako brabro, sam zavezal si oči in krepljih korakov šel k drevesu, kjer so ga privezali. Podčastnik vodil je četo 21 mož, ki je Panico ustrelila. Pred strelom zaklical je Panica: Živela Bolgarska! takoj na to pa se je mrtev zgrudil, zadet od vseh 21 krogel.

Francija in Rusija.

V Parizu se je osnovalo društvo prijateljev Rusije. (Société des amis de la Russie). Namen temu društvu bode gojiti prijateljstvo z Rusijo in simpatije do Rusije razširiti kolikor je moč mej občinstvo. V tem društvu je mej družimi več visokih vojaških dostojanstvenikov.

Gobletov govor.

Bivši francoski minister je v Versaillesu imel jako pomenljiv govor o vnanji politiki. Rekel je, da je mir pogoj delu in napredku. Francoska politika pa ne sme biti mirna za vsako ceno. Pred dvajsetimi leti se je Francozom usekala rana, ki se dandanes še ni zacelila. Gambetta je rekel, da morajo Francozi vedno misliti na to rano. Od 1870. leta je vzraslo novo pokolenje, ki tedanjih udarcev ni čutilo. Treba je pa tako delati, da se jih bode vzlic temu spominjalo. Francija se ne sme sprijazniti z mislijo, da sta Alzacija in Lorena za zmirom zgubljeni. V Berolinu se pač neso posebno razveselili tacega govora francoske politiki.

Nemški cesar

prišel je na Dansko. Časopisi ga skoro vsi kaj pri srčno pozdravljajo, kar je malo čudno, ker ni dolgo temu, da so danski listi jako sovražno pisali proti Nemčiji. Vsi proslavljajo njegovo delavnost in ga zaradi mnogih idej, katere goji, primerjajo največjim

➤ Dalje v prilogi. ➤

vladarjem. Posebno hvalijo socijalno politiko njegovo. Seveda je to pisavo zmatrati le za akt uljudnosti, kajti ni verjetno, da bi se bilo mišljenje danskega naroda nakrat tako premenilo.

Nemškoangleška poravnava.

Z nemškoangleško poravnavo neso zadovoljni vsi nemški krogi. Proti njej se je celo izrekel bivši kancelar Bismarck. Po južni Nemčiji podpisuje se adresa na državni zbor, v katerej se protestuje proti omenjeni poravnavi. Ta adresa končuje z besedami: „Pripravljeni smo na klic cesarja in nemške države iti v boj proti sovražniku, toda zahtevati smemo, da nam pripade plačilo, ki je vredno žrtve in to plačilo je: Da se prištevamo gospodujočemu narodu, ki svoj delež sam vzame in nič ne vsprejme od milosti in naklonjenosti drugega naroda. Nemčija, vzbudi se!“ Poslednji stavek je baje naprjen proti cesarju. V Berlinu se govori, da agitacija proti poravnavi podpira knez Bismarck, ki hoče generalu Capriviju in cesarju delati ovire.

Sprememba poslovnega reda angleškega parlamenta.

Vlada angleška je baje že opustila misel, da bi se premenil parlamentski poslovni red. Več konservativcev ne more v to privoliti. Klub konservativcev je sicer izrekel se za spremembo poslovnega reda, in se najbrž tudi ni bati, da bi kak konservativec v zbornici ugovarjal, pa mnogi vladni pristasi bi se najbrž odtegnili glasovanju in ministerstvo bi s svojo predlogo ostalo v manjšini. Irska predloga bode ostala nerešena in v bodočem zasedanju bode trebalo vse delo z nova začeti.

Dopisi.

Iz Velikoveca 30. junija. [Izv. dop.] Slovenci na Koroškem pričeli so se vrlo vzbujati in slovenska stvar navzlic vsem čudnim pritiskom, ki dohajajo od raznih strani, pri nas vidno napreduje.

Preteklo nedeljo zborovalo je pri „Lavreji“ v Šmarjeti nad Velikovcem naše slovensko politično društvo. Ta kraj nagibal se je v zadnjem času skoro povsem že na nemško liberalno stran in pred dvema letoma po smrti nepozabnega Andreja Einspielerja, volili so Šmarjetčan pri dopolnitvi volitvi, preziraje zaslužnega in vrlega domoljuba č. gosp. Gregorja Einspielerja, soglasno nasprotnega nemško-liberalnega kandidata.

Odbor slovenskega političnega društva spoznal je torej za potrebno, da se napravi v tem kraju shod, ondu razjasni program ter odpre oči tistim možakom, ki so se dali od nemških liberalcev Velikovskih in Celovških že skoro do cela zaslepi. Reči smemo, da je bila to izvrstna misel, katere se je včerajšnji dan dobro izplačala. K zborovanju došlo je nad 100 volilcev, in to število sme se imenovati sijajno temveč, ker se je temu shodu od nasprotne strani strastno nasprotovalo, da so volilce skoro s silo odvracati skušali. — Šmarješki župan g. Müller, ki je bil pooblaščen od c. kr. okr. glavarstva Velikoveškega komisarjem in bil pri zborovanju navzoč, čutil se je sprva v našem krogu nekako nedomačega, pozneje se je pa prepričal, da smo i mi ljudje, s katerimi se dá govoriti in postal je boljše volje ter veselejšega obraza.

Ob 4. uri popoldne pričelo se je zborovanje. Prečastiti gospod župnik in društveni predsednik Gregor Einspieler predstavi zborovalcem gosp. komisarja ter nazdravi presvetlemu cesarju s trikratnim slava- in živio-klicem, potem pa govori obširno o delovanju svojem v deželni zbor, o prihodnjih volitvah, o današnjem pretiranem nemškem liberalizmu, o gospodarstvu sedanjega finančnega ministra in o državnih dohodkih spleh, o odpisu zemljiškega dolga Poljakom itd.; kritikuje gospodarstvo liberalcev v deželni zbor koroškem, preide potem k razpravljanju nove, a čisto nepotrebne ceste ob južni strani Vrbskega jezera, ki bode stala 120.000 gld., osvetljuje delovanje „Bauerbunda“ in dokazuje, da je program, ki ga je to društvo razglasilo sedaj k bodočim volitvam, naš program, za katerega se je v deželni zbor koroškem brezuspešno potegoval ranjki Andrej Einspieler, začeni vse to zahtevati že pred desetimi leti, ter je natisnen od besede do besede v knjižici „Zlati ključ“ od l. 1884. Ves ta govor, ki je bil v istini zanimiv že zaradi tega, ker je gosp. Einspieler vse dokazoval s fakti in golimi številkami, bil je za naše kmete imeniten in g. govornika poslušali so vestno ter mu pogostoma pritrdjevali. Prav izvrstno govoril je dalje podpredsednik gosp. Vek. Legat ob odgoji in sedanji ljudski šoli, primerja je ogromno pomnoženje stroškov, ki jih plačuje dežela za šole od l. 1869. sem, v katerem letu se je za šole potrošilo le 11.931 gld., letos pa bode treba plačati za nje že 404.000 gld., pa ne kažejo

za Slovence po svoji čudni uravnavi nikakega uspeha; dalje o političnem društvu našem, o važnosti shodov, posebej še o šolah, kakeršne so in kakeršne bi morale biti, o slabi vzgoji otrok in o nasledkih, ki iz tega izvirajo, o prihodnjem ljudskem štetju, o gospodarstvu in hranilnicah, o potrebi upeljave slovenskega jezika v urade i. t. d. Č. gosp. provizor Mihal iz Šmarjete razpravljal je versko šolo, gosp. Lenc govoril vrlo dobro o bodočih volitvah volilnih množ, kmet Serajnik iz Tinj o kmetovanju, drugi pa so izražali na kratko svoje misli o bodočem delovanju Slovencev na Koroškem.

Kmetje, ki so vse govore prav pazljivo poslušali, bili so jako zadovoljni ter se niso ločili prej od mesta, dokler ni zapustilo prijazno Šmarjeto odborništvo vrlega našega političnega društva.

Po sklenjenem zborovanju imeli smo se še prav dobro; kajti lepo slovensko petje ogrevalo nam je naša srca in razni govorniki so nas navduševali za slovensko stvar.

Vsem navzočim, posebno pa slavnemu odboru političnega društva, ki je blagovolil v naši okolici napraviti zborovanje, izrekamo na tem mestu svojo najprisrčnejšo zahvalo in nadajamo se, da ostane ta dan Šmarjetčanom nepozabljen. Ledina je deloma razorana; sedaj pride skrb na vas, Šmarjetski rodoljubi! Pokažite že pri prihodnjih deželnozbornih volitvah, da ste še Slovenci in da hočete kot taki ostati tudi v prihodnje zvesti svojim načelom. Ne upognite se; ostanite jekleni značaji in vsekdar zvesti domovini slovenski. S—č.

Iz Idrije 30. junija. (Nekaj o trgovskih pomočnikih.) Nedavno je bilo čitati v različnih časnikih, kako težavno in trudapolno je trgovskim pomočnikom izvrševati svoj posel z ozirom na to, ker morajo od ranega jutra do pozne noči vedno biti v prodajalnici in ugibalo se je, na kakšen način bi se ta dolgotrajna služba nekoliko skrajšala. V več krajih so se v to svrhu trgovci zjedini in so svojim trgovskim pomočnikom pomagali v izvrševanju njih trudapolne službe s tem, da so jim nekoliko znižali dosedanje skoro 15 ur trajajoče opravilo. Tukaj pa se, žal, v ta namen ni ničesar ukrenilo in trgovski pomočniki so bili primorani pri pristojnem oblastvu storiti potrebne korake.

Vsled te prošnje je politično oblastvo pozvalo tukajšnje trgovce, naj izjavijo svoje mnenje. Ko je na ta poziv tukajšnji prvi trgovec, gospod Goli, predlagal, da se naj v bodoče ob nedeljah in praznikih zapirajo prodajalnice ob 12. uri dopoldne, so bili s tem nasvetom — izvzemši trgovca g. Valentina Trevna — vsi drugi trgovci zadovoljni. Razlogi, ki se jih je g. Treven pri svojem mnenju posluževal, nam neso znani, vendar pa si dovoljujemo omenjenega gospoda vprašati, naj se izjavi, katere okolščine so ga ovirale, da baš on ni bil z napominanim predlogom zadovoljen.

Po določitih cerkvenih zapovedi se gotovo ni ravnal, kajti te nam velevali praznik posvečevati; mogoče da zanj ne veljajo te zapovedi, ampak kot katoličanu bi mu morale v prvej vrsti vendar te zapovedi v mislih biti. Drugih tehničnih uzrokov pa gotovo nema.

Jako pohvalno pa se moramo izreči o gospodu Francetu Ksav. Goli ju, trgovcu in posestniku v Idriji, kateri je prvi glasoval za to, da bi se prodajalnice zapirale ob 12. uri ali najpozneje ob 1. uri in da bi se s to ukrenitvijo vsaj nekoliko ustreglo utemeljenim prošnjam trgovskih pomočnikov.

Upamo, da si bode gospod Treven gotovo premislil to stvar in se pridružil sklepu drugih trgovcev, da se vendar jedenkrat upelje red gledé zapiranja prodajalnic ob nedeljah in praznikih.

Več meščanov.

Od sv. Jurija ob Taboru 26. junija. (Odgovor.) Po §. 19. tiskovne postave zahtevam, da se dopis od 24. junija t. l., št. 142, str. 2, prekliče, kakor sledi: „Neresnično je, da je kapelan Tomanič osnovi „Bralnega društva“ nasprotoval na propovednici; neresnično je, da je on besnil proti imenovanemu društvu; neresnično je, da je on napadal njega „liberalne snovalce; neresnično je, da je on primerjal „Slovenski Narod“ in Brus“ s kačami in hudicem.“

Podpisani še dostavi: „Ako dopisnik omenjenega dopisa ima kaj zoper krščansko življenje kapelana Tomaniča, slobodno mu je, ga tožiti: „knezo škofjskemu ordinarijatu v Mariboru.“

Sv. Jurij ob Taboru, 26. junija 1890.

Janez Tomanič, kaplan.

Temu popravku dostavljamo, da smo od svetega Jurija ob Taboru dobili nič manj nego tri dopise in da se nam je v posebnem pismu izrekla celo zahvala, da smo dopis priobčili. Vrednost popravka naj se blagovoljno torej po tem ocenjuje.

Uredništvo „Slov. Naroda“.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnništvo zaradi uvodnega članka „Strahopetnež na knežjem prestolu“, poslovenjenega iz nekonfiskovanega „Agramer Tagblatt“. Današnja številka ima dve strani priloge.

— (Imenovanja.) Začasni okrajni komisarij Karol Deperis, Viktor Parma in Štefan Lapajne imenovani so definitivnimi, vladna koncipista Ivan Tekavčič in Josip Pollak začasnim okrajnim komisarjema, začasni vladni koncipist Viljem Haas in vladni konceptni praktikantje dr. Fran Heinz, Alfonz Pirc in Avgust pl. Flading imenovani so definitivnimi vladnimi koncipisti, vladni konc. praktikant Oton Detela in Herman grof Attems začasnim vladnim koncipistoma. — Vladni koncipist Egon baron Winkler imenovan je začasnim okrajnim komisarjem.

— (Iz Velenja) se nam piše: Malokateri volilec spominja se tako živahne volitve, kakor je bila poslednja in pa pristnega navdušenja, ko je okrajni glavar naznanil, da je gosp. dr. Lipold izvoljen deželni poslanec. Zadoneli so trikratni živio-klici. Ko je Šaleška dolina dobila brzojavno vest ob izidu volitve, začeli so pokati topiči in vse je hitelo pričakovat novoizvoljenega poslanca. Pri urodu v Velenje postavil se je slavolok z napisom: „Živio dr. Lipold!“ na drugi strani pa: „Slava volilcem!“ Razen drugega občinstva prišlo je tudi mnogo duhovnikov čestitat. Zahvaliti se je vrlim volilcem, posebna zahvala pa gre gospodu župniku Žmavcu v Remšniki, Luki Držečniku v Ribnici, g. Vidovodu v Doliči, g. Rogini v Podgorji. Hvala tudi vrlim Šostanjskim pevcem!

— (Glas iz mej občinstva.) Piše se nam: Zeló presenečen bil sem včeraj, idoč mimo deželnega dvorca, kajti na trgu pred Pongračovo hišo zazrl sem kvišku postavljeni dve bruni, baš taki, kakeršna se nahajajo v krajih, kjer je proglašen preki sod. Na uprašanje, kaj to pomeni, dobil sem nastopno pojasnilo. Vodovodni organi hoteli so na Pongračovo hišo pribiti tablici, da se označi, kje so hidranti, da jih gasilci v slučaju požara lahko najdejo. A slabo so naleteli! Upravitelj hiše Pongračeve se je temu odločno protivil in dal vodovodnim organom jako kategoričen „consilium abeundi!“ Zato ni preostajalo drugega, nego postaviti vešalom podobni bruni, kateri trgu nesta v olepšavo, pač pa v žalosten spomin, da je celo milijonar Pongrac protiven tako občekoristni napravi, kakor je baš vodovod. Zgoraj omenjeni upravitelj Pongračev, pred čegar pisarniškimi okni stojita omenjeni bruni, pretil je celo magistratu s tožbo zaradi motenja posesti, ako se ne odstrani jednaka tablica pri njegovem posestvu v Streliških ulicah. Ako se take reči dogajajo v takih, visoko omikanih krogih, kaj nam je še le v drugih pričakovati.

— (V Ljubljani) umrl je due 1. t. m. višje realke abiturijent gosp. Josip Žnidaršič iz Podgorice pri Dobrépoljah Včeraj zvečer ob 6 uri bil je pogreb, pri katerem smo privikar pri mrtvaškem sprevodu čuli realcev dobro izvežbano godbo.

— (Vabilo k pevski veselici) katero priredi čitalniški pevski zbor v korist pevski blagajnici v nedeljo dne 6. julija t. l. na vrtu čitalniške restavracije. Vspored: 1. Rosen: „Koračnica“. 2. Titl: „Slovanska overtura“. 3. Nedvč: „Pevčeva molitev“; moški zbor. 4. Cizbulka: „Lustige Geschichten“; valček. 6. Strauss: Odlomki iz opere „Das Spitzentuch der Königin“. 7. Tovačovski: „Žene mrak se“; moški zbor. 8. Ziehrer: „Nachtschwalbe“; polka française. 10. Ipavec: „Domovina“; pesem. 11. Dr. B. Ipavec: „Brezi jadra“; moški zbor. 12. Gleisner: „Iz daljave“; polka mazur. 13. Leibold: „Hrvatski dom“; venec pesmi. 14. Bazin: „Križari na moru“; moški zbor. 15. Flotow: Overtura iz opere „Stradella“. 16. Ivanovici: „Marjetin - valček“. 17. Ziehrer: „Die Schlittenpost“; tiroljena. 18. Bednarz: „Jugendstriebe“; brzo-polka. Točka 5. in 9. izostaneta, ker je gosp. Noll svoje sodelovanje odpovedal. Loterija. God-

beni del oskrbuje c. in kr. vojaška godba. Vstopnina 30 kr. za osebo. Začetek ob 8. uri zvečer. K tej veselici vabi najljubše pevski odbor.

— (Slavni naš rojak gosp. Davorin Jenko) prišel je danes iz Belegrada v Ljubljano, od koder se je odpeljal na svoje letovišče v Cerkljah.

— (Z Dunaja:) Pri prihodu smrtnih ostankov Mickiewiczovih na tukajšnji severni kolodvor prepovedala policija vsako slavnost. Dovoljeno je samo polaganje vencev na krsto.

— (Proti germanizaciji v šoli) uležil jo občinski zastop v Imenu in več gospodarjev v občini Podčetrtek pritožbo pri naučnem ministertvu ter so zahtevali, da se upelje slovenski učni jezik. Nemški občinski zastop v Podčetrtku protestoval je proti tej peticiji, in nemško liberalni člani okrajnega šolskega sveta odklonili so peticijo z vsemi glasovi proti župnikovemu, v nasprotju z odredbami šolskih oblastev. Čez leto dni pa je ministerstvo peticijo rešilo popolnoma v zmislu prošilcev ter odredilo, da „je poučni jezik na ljudski šoli v Podčetrtku slovenski“. Nemški jezik začne se poučevati s tretjim letom po 3 ure, v četrtem letu pa po 4 ure na teden.

— (Veliki koncert vojaške godbe) na korist Elizabetine otroške bolnice ne bode to soboto, ampak v soboto dne 12. julija.

— (Tukajšnji c. kr. obrtni strokovni šoli) priredita pričetkom prihodnjega tedna šolsko razstavo v redutni dvorani. Razstava ima namen, občinstvu pokazati, v koliko so napredovali v teku 2 let učenci in učenke v teoretičnih in praktičnih predmetih. Kakor čujemo, bode razstava jako obširna. Ustopnina je prosta. Več o tej razstavi nam je obljubljeno iz strokovnjaškega peresa.

— (Poštni debit od vzeta) je za dežele ogerske krone v Srbiji izhajajočim listom: „Budućnost“, „Narodni Dnevnik“, „Odjek“, „Liberal“, „Strizanin“ in „Dnevni list.“

— (Zrelostne preizkušnje) na Ljubljanskem učiteljski delajo pripravniki gg.: Čampa Teodor iz Zaspega, Hubek Martin iz Gradiš, Križner Jožef iz Trboja, Lužar Fortunat iz Vel. Lašča, Perko Lovro iz Poljan, Petrič Janez iz Žlebiča, Potrebin Leopold iz Šmartnega, Sachs Alojzij iz Medvoda, Sonc Anton iz Jezice, Štefančič Frančišek iz Šmarja, Verbič Jožef iz Borovnice, Vrečko Jakob iz Ponikev (Štaj.) in gospodičini Dereani Jožefina in Zwayer Balbina, uršulinski pripravnici.

— (Pivški častilci sv. Cirila in Metoda) napravijo dne 4. julija veličasten kres, na gori sv. Trojice, v čast slovanskima apostoloma.

— (Deželna kranjska vinarska, sadjarska in poljedelska šola na Grmu pri Rudolfovem), katero je dežela Kranjska z izredno požrtvovalnostjo ustanovila, izvrstno napreduje in izvršuje svoj namen: da ne le kranjskemu marveč v obče slovenskemu še na nizki stopinji stoječemu kmetijstvu kvišku pomaga. Temu namenu se bode zavod tem bolj približeval in ga v teku časa tudi dosegl, ako ima vedno dosti učencev in to iz vseh slovenskih pokrajin. Letno poročilo kaže, da je šola na Grmu v šolskem letu 1889/90. imela 14 učencev, mej katerimi je bilo 12 stipendistov. Učiteljskega tečaja udeleževalo se je 15 učiteljev, kateri so, kakor tudi učenci, razširili mnogo koristnih praktičnih nauk po naši domovini. V posebno dolžnost si štejemo, priporočati ta zavod najtopleje. Imovitejšim gospodarjem slovenskim polagamo na srce, da svoje, gospodarstvu namenjene sinove pošiljajo v deželno šolo na Grmu. Denar, ki ga bodo v ta namen izdali, nosil bode najlepše obresti.

— („Odbor „Slovenskega pevskega društva“) ima dne 10. julija ob 7. uri zvečer v Čitalnici na Ptui svojo redno sejo po sledečem vsporedu: 1. Zapisnik zadnje odborne seje. 2. Določitev vsporeda za VI. glavni zbor in veliki koncert. 3. Pogovor o pevski slavnosti in razni nasveti. K tej seji vabijo se tudi znanji odborniki, da se je ali osebno ali pa pisмено udeležé.

— (Vojaška godba) igrala bode ta mesec vsak drug četrtek ob 6. uri zvečer in vsako nedeljo opoldne ob 1½. uri v Zvezdi, dva četrta pa bode svirala pod Tivoli, to je 10. in 24. julija.

— („Učiteljski Tovarš.“) Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v 13. številu nastopno vsebino: O zemljepisnem pouku (Prof. Fr. Orožen.) — Črtice iz dekliske šole. — Delovanje „Narodne šole“. — K osnovi pravil društva v pomoč učiteljev in učiteljic, dalje učiteljskih

vdov in sirot na Kranjskem. — Knjiga Slovenska. — Dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. —

— (Iz Pazina) javlja se „Naši Slogi“, da je predzadnja nedeljo prišla iz Pulja godba zaradi tombole ter ondu ostala tudi še v ponedeljek, prvi dan občinskih izborov, veselo svirajoč po Pazinskih ulicah. Došla je tudi pred občinsko hišo, kjer se je vršila volitev, ter zaigrala par komadov. Lahoni mislili so gotovo, da bode volilna komisija prepovedala godbo, a pustili so jo mirno svirati, in ko so godci videli, da se nihče ne dá izzivati, so odšli. Tako je Puljska italijanska godba po Pazinskih Lahonov nalogu igrala hrvatski volilni zmagi.

— (Na gimnaziji v Trstu) bilo je v šolskem letu 1889/90. 438 dijakov, mej njimi 138 Nemcev, 164 Italijanov, 86 Slovencev, 19 Hrvatov in Srbov, 25 Grkov, 4 Jermenci, 2 Holandežja. Odličnikov bilo je 46, prvi red dobilo jih je 312. Stipendijev imeli so dijaki 7810 gld. 22 kr. Program gimnazije ima na prvem mestu profesorja Moserja razpravo: „Der Karst in naturwissenschaftlicher Hinsicht.“

— (Iz Krško-Videnske okolice ob Savi) se nam piše: Vesela novica, da je slavne južne železnice ravnateljstvo s 1. julijem imenovalo dosedanjega obče spoštovanega in priljubljenega železničnega uradnika g. Josipa Gomilška na Vidmu načelnikom te postaje, nas je vse izradostilo, tembolj, ker je omenjeni gospod z vsemi, bodisi kmet ali gospod, posebno prijazen in postrežljiv, katerega naj bi nekateri gospodje jednake vrste posnemali. Vsi mu torej častitamo in kličemo: „Bog ga nam ohrani še mnogaja leta na tem mestu!“

— (Proti kolerii.) Po brzogovni odredbi c. kr. trgovinskega ministerstva imajo se sedem dnevni karanteni podvreči vse ladje ki prihajajo od Španske obale mej Alicante in Taragono in z Balearskih otokov. Za vsa druga Španska pristanišča pa velja že objavljena odredba, da se imajo zdravniško preiskati.

— (Nova čitalnica) otvorila se bode v nedeljo dne 6. t. m. ob 5. uri poludne v Buzetu.

— („Tržaški Sokol“) priredi v nedeljo dne 6. t. m. popoldne izlet v Škedenj.

— (Nova poštna odredba.) Poštnih nalogov moglo se bode od 1. julija poenostiti v enem pismu pošiljati oziroma izterjati samo k večjemu po pet, bodisi od jednega ali več adresatov. Jednako omejeno je tudi vkasiranje kuponov, ker se sme v jednem pismu pošiljati k večjemu 5 raznim vrednostnim papirjem pripadajočih kuponov. Ta odredba velja za vse pošte avstro-ogerske in bosensko-hercegovske.

— (Stari goldinarji.) Kakor se nam od raznih strani poroča, se je mej občinstvom raznesla vest, da stari goldinarji neso več veljavni; vsakdo se brani jih kot plačilo vzeti, in vse hiti k tukajšnji c. kr. blagajnici jih menjati. To je napačno; stari goldinarji so še vedno tako veljavni, kakor poprej, še zmirom lahko v prometu ostanejo in nikakor se ne mudi, jih menjati, kajti, kakor smo že o svojem času poročali, se pri tukajšnji c. kr. blagajnici stari goldinarji menjajo še do dne 1. julija 1892 leta, je tedaj še dve leti časa za menjavo.

— (Avstrijska sodišča in Črnagora.) Pravosodni minister grof dr. Schönborn doposlal je vsem sodiščem naredbo, s katero se naznanja, da po črnogorske vlade izjavi oblastva v Črnigori ne izvršujejo razsodeb in določitev c. kr. civilnih sodišč.

— (Vojaški fes.) Državno vojno ministerstvo je odločilo, da imajo bosensko-hercegovski vojniki nositi fes pri paradah, če tudi ne služijo v bosenskem ali hercegovskem vojaškem oddelku. Gažisti pa smejo imeti navadne vojaške kape, kadar ni predpisana paradna obleka.

— (Stokratna Triglava) bil je voditelj Janez Klančnik iz Mojstrane. Dne 24. junija, ko je vodil nekega Dunajčana vrh Triglava, spolnil je to znamenito število.

— (V Trstu) ustavilo je 500 kamnosekov delo. Delavci zahtevajo deveturno delo, malo povišanje mezde, redno izplačevanje, urejenje dnevnega reda in jednega nadzornika v vsaki delarnici.

— (V Zagrebu) bil je včeraj obsojen Josip Bužan, bivši predstojnik poštnemu in brzogovnemu uradu v Senji, na 4 leta teške ječe, ker je poneveril 23.155 gld. 98 kr. Bužan ubežal je bil v Ameriko, od koder so ga oblastva še le po dolgem

pogajanju dobila nazaj. Pogajanja z ameriškimi oblastvi prizadela so 3204 dolarje stroškov.

— (V Zatičini) vibra na graščini že celi teden bela zastava v dokaz, da ni nobenega ujetnika v zaporih.

— (Za hribolazce.) Pri sv. Katarini urenila se je na novo poznata, dobra gostilna na sedlu (pri Anžici). Gotovo vesela vest za one, ki pohajajo našo prijazno okolico.

— (Električna razsvetljava) uvela se bode v Koroških toplicah v Porečah pri Celovškem jezeru. Delo oskrbela bode neka Dunajska tvrdka, za vzdrževanje strojev pa bode nastavljen poseben tehnik.

— (Postojinska čitalnica) priredi v nedeljo 6. t. m. ob 1. uri popoldne izlet v „Črno in Pivko-jamo“, h kateremu se vsi društveniki in prijatelji čitalnični uljudno vabijo. Izletniki bode zabaval z lepim petjem čitalnični pevski zbor, g. Basist pa z dobrim pivom in mrzlimi jedili. Ker je pot do „Jam“ senčna in bladna, je želeli, da se tudi „krasni spol“ mnogobrojno udeleži tega izleta. — Na svidenje!

— (Iz Kozjega.) Iznad tukajšnjega sodišča vibra že od nedelje dne 29. junija bela zastava, v znak, da so zapori vsi prazni. Kaj jednacega že od 1882. l. ni bilo.

— (Iskrice. Zbirka pesmij in povestij.) Te za mladino jako prikladne zbirke, ki jo izdaje jako marljivi gosp. Janko Leban, učitelj v Avberu pri Sežani, izšel je II. zvezek, obsežajoč 12 pesmij in 7 povestij. Cena 15 kr., po pošti 17 kr. Zbirka, ki jo zalaga in tiska Rudolf Milic v Ljubljani, je priporočila vredna.

— (Obesil) se je danes v jutro Matija Zajc, (po domače Klanšek) bivši posestnik na Vižmarjih. Uzrok samomoru nad sedemdesetletnega starca je neznan.

— (Logaška posojilnica) ustanovljena dne 22. julija 1888., imela je v letošnjem polletju denarnega prometa 39.310 gld. 76 kr. dočim ga je imela v drugi polovici leta 1889. le 21.984 gld. 61½ kr. Stanje hranilnih ulog kaže 35.204 gld. 20 kr. posojil pa 47.911 gld. 50 kr.

— (Na kirurški oddelku) deželne bolnice v Ljubljani popolniti je službo sekundarija z letno plačo 600 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje za to službo poslati je vodstvu deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani do 28. julija t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Belgrad 1. julija. Srbska vlada izjavila, da poravnave z Ogersko gledé izvažanja prašičev ni pričakovati. Prisiljena bode torej, v nekoliko popolnoma zapreti mejo.

Pariz 1. julija. Požar uničil glavno poslopje v Port-Lois na otoku Guadeloupe. Škoda ceni se na jeden milijon frankov.

Sv. Jurij ob Taboru 2. julija. Častnemu meščanu bele Ljubljane, gospodu Ivanu Hribarju, kliče gromoviti živio!

Lavoslav Apat.

Dunaj 2. julija. Augsburska generalna protestantska sinoda sklenila povodom poroke nadvojvodinje Marije Valerije adrese na cesarja, na ženina in nevesto.

Budimpešta 2. julija. „Nemzet“ piše: Minister Fejervary sklenil danes s tovarno v Steyru pogodbo za dobavo repetirk, glede katerih se je pogodba z ogersko tovarno za orožje razveljavila. Določeno je, da ima do konca marca 1891 biti gotovih 80.000 pušk. Gledé nadaljnjih 75.000 pušk pridržal si je minister dvamesečni rok. Cena je ista, kakor pri puškah za vojsko in brambovce.

Serajevo 2. julija. Srbskega konzula Marinkovića ustrelil včeraj zvečer nepoznan zlodejec na glavnem trgu v Prištini. Domneva se politiška osveta.

Belgrad 2. julija. „Agence de Belgrad“ javlja: Srbski konzul v Prištini, Marinković, ob 1. uri po noči umorjen. Podrobnosti še ni. Srbskemu konzulu se je naročilo, da se takoj odpravi v Prištino, srbskemu poslaniku v Carigradu pa, da zahteva strogo preiskavo in popolno zadoščenje.

Belgrad 2. julija. Ministri bili danes pri kralju Milanu. Avdijenca je v zvezi z znanim Milanovim govorom na banketu velikošolskih profesorjev. Milan je obljubil, da bode

zanaprej spoštoval ustavne razmere. Posadka v žandarmerijski vojašnici že dva dni konsignirana. Policija straži Karola Perola prostore, v katerih je bil banket. Minister notranjih zadev izdal je stroge ukaze glede dvomnih oseb, ki se poslednji čas prikazujejo v Belemgradu.

London 2. julija. „Daily Telegraph“ trdi, da nema nemško-angleška poravnava nobene tajne, Evrope se tikajoče določbe. „Daily Chronicle“ ga javlja, da se je Salisbury tajno zavezal, podpirati Nemčijo z angleškim brodom v eventualni vojni s Francosko.

Leeds 2. julija. Vsled strajka plinovih delavcev najeli so se tuji delavci. To je prouzročilo resne izgrede. Strajkujoči delavci napali so tuje delavce, policijo in vojake, ki so nove delavce spremljali v plinarno. Na obeh straneh mnogo ranjencev. Zaradi nedostatka plina bila zvečer popolna tema.

Dunaj 3. julija. „Wiener-Zeitung“ objavlja v neuradnem delu vnanjega ministerstva naznanilo ob imenovanju pravdosrednikov pri generalnih konzulstvih v Moskvi, Sofiji in pri podkonzulstvu v Varni.

Berolin 3. julija. Nemško-angleško kolonijalno poravnavo podpisala v torek Caprivi in veleposlanik Malet.

Kristijanija 3. julija. Pri obedu v Kraljevskem dvorcu napil kralj cesarju rekoč, da je norveški narod te dni izrazil čustva svoja za cesarja in Nemčijo. Cesar zahvalil se za vsprejem v glavnem mestu in rekel, da je obiskal deželo iz ljubezni do krepkega naroda. On pije na zdravje kralja.

Razne vesti.

* (Razstava v Pragi.) Priprave za razstavo, ki bode drugo leto v Pragi, kaj hitro napredujejo. Vsi načrti za zgradbe so že narejeni. Spodnje zidanje dvorane za stroje je končano. Industrijska palača se je tudi že začela graditi. Obe ti zgradbi bodeta še to leto dovršeni; to pa bode tem ložje mogoče, ker sta se tovarni, ki sta prevzeli železne konstrukcije, zavezali, da prevzeto delo dovršita do jeseni.

* (Ženski zdravniki) vdeležili se bodo mejnarodnega zdravniškega kongresa v Berlinu. Iz Rusije, Švice in severne Amerike oglašeni je že več dam, ki opravljajo posel praktičnih zdravnikov.

* (Knežinja — usmiljena sestra.) Knežinja Helena Cuza, vdova rumunskega kneza Ivana Cuze, katerega je 1866. leta zarota pahnila s prestola, sedaj kot usmiljena sestra streže bolnim otrokom v Bukureštu. Knežinja opravlja ista dela kakor druge usmiljene sestre.

* (Koliko otrok imajo evropski vladarji?) Največ otrok ima knez črnogorski, to je desetero. Slede kralj grški, kraljica angleška in sultan s 7 otroci. Šestero otrok ima kralj danski, petero cesar nemški in car ruski, četrto kralj švedski, troje kralj belgijski dvoje cesar avstrijski in kralj portugalski, po jednega imata kralj italijanski in nizozemski. Glede na moško potomstvo ima kralj grški 6 sinov, cesar nemški 5, kralj švedski in sultan 4, car ruski in knez črnogorski 3, kralj portugalski 2, kralj italijanski 1. Brez moškega potomstva so mej ostalimi cesar avstrijski, kralj belgijski in kralj nizozemski. Izmej 39 evropskih vladarjev jih 15 nima moškega potomstva, in samo pri 4 more se še računati na potomstvo. Najmlajši vladarja sta kralj srbski s 13 leti in kralj španjski s 3 leti.

* (Najvišji zvonik v Evropi) je v Ulmu. Nedavno bil je dodelan, v ponedeljek pa blagoslovljen. Temelj zvoniku položil se je že dne 30. junija 1377. l., a skoro petsto let bil je dozidan malo nad polovico sedaj pa so ga zvišali nad prvotni načrt za 10 metrov, tako da je za 5 metrov višji, nego slavna zvonika v Kolonji. Ulmski zvonik je 161 metrov visok, ves zazidan prostor obsega 7040 m². Primerjamo li najvišjih zvonikov v Evropi, kaže se nam nastopna vrsta. 1.) Zvonik v Ulmu 161 m. 2.) Zvonika v Kolonji 156 m. 3.) Cerkev v Rouenu 149 m. 4.) Sv. Nikola v Hamburgu 144 m. 5.) Zvonik v Strassburgu 143 m. 6.) Sv. Peter v Rimu 138 m. 7.) Sv. Štefana zvonik na Dunaji 137 m. 8.) Zvonik v Freiburgu 125 m. 9.) Zvonik v Antwerpenu 123 m. 10.) Sv. Giralda v Sevilji in 11.) Sv. Pavel v Londonu po 113 m.

* (Koncerti na Eiffelovem stolpu.) Neki Auray je začel prirejati na Eiffelovem stolpu koncerte, ki so navadno jako dobro obiskani. Stolp bode torej služil Parižanom še za razne zabave.

* (Dve ladiji skup zadeli.) V kanalu „La Manche“ zadela sta te dni skupaj holandski parobrod „Princ Friderik“ in angleški parobrod „Marpessa“. Prvi, ki je imel vojake na krovu, potopil se je v par minutah in ž njim štiri milijone frankov v zlatu. Jeden major in 6 vojakov je utonilo. Potopljena ladja bila je na potovanju v Javo. Ostali vojniki in potovalci so se rešili.

* (Kazni v francoskih šolah.) Minister pouka zabranil je v šolah francoskih vsako kazen. Dozdaj bile so navadne dvojne kazni: otrok moral je storiti to, kar mu je naloženo, ali je bil pa po končanem pouku pridržan v šoli. Po novih odredbah prepušča se kazni samo roditeljem. Vsak učenec dobi knjižico, v katero učitelj zabeleži svoje opazke. Tako roditelji zvedo, kaj je zakrivil njih otrok. Drugi dan mora otrok prinesiti knjižico podpisano od roditeljev. Roditeljem je dolžnost, da otroka kaznujejo, kadar učitelj to zahteva in to naznači v knjižici. Ta novost ima namen, da roditelji še bolje spoznajo svoje otroke, ter jih lahko najprimerneje kaznujejo.

* (Kako se more v sobi odgojiti hrast.) S tanko iglo potegne se po dolgem nit skozi želod, ki se viseč dene v posodo vode tako, da se samo s svojim dolenjim delom dotika površine vode. Čez nekoliko časa prikaže se spodaj koreninica, na zgornjem delu pa tanek listič in kasneje steblo. Na tak način dá se že v enem letu odgojiti malo drevesce, ki se na jesen lahko presadi v zemljo. Kdor tega ne veruje, naj poskusi sam.

* (Statistika nesreč na ameriških železnicah) kaže, da je v preteklem letu na ameriških železnicah Združenih držav izgubilo življenje 5823 ljudi, a manj ali več poškodovanih je bilo 26309 oseb. Izmej mrtvih bilo je 1973 železniških uradnikov, 310 potovalcev in 3540 družih oseb; izmej ranjenih 20.028 železniških uradnikov, 2146 potovalcev in 4135 družih oseb.

* (Tisoč frankov za čašo piva.) Ponujalo se je v kritičnem momentu kraljestvo za konja a da bi kdo plačal tisoč frankov za čašo piva, to se še ni čulo, niti bi bil najbolj žejen Bavarce kaj jednacega storil. Dogodilo se je pa necemu gospodu v Bruslju. Popivši čašo piva izročil je v plačilo bankovec za 1000 frankov natakarku. Čaka in čaka — a natakarka ni nazaj. Poslednji je mislel si, da tak slučaj se v natakarskem njegovem življenju ne bode ponovil tako hitro, popihal jo z denarjem. Ker krčmar ni hotel nič vedeti, da bi škodo povrnil, ker je bil natakark le izredno najet, tožil je gost. Sodnija pa je spoznala, da je ravnal jako lahkomi-selno, da je zaupal čisto tujemu človeku toliko svoto, odvrnilo tožbo ter ga še obsodilo v stroške.

* (Tele z dvema glavama.) V Kapiji v Rabskem komitatu je vrgla krava tele, katero ima dve glavi ali prav za prav dva gobca. Jeden gobec je na desni, drugi na levi strani čela. Tele živelo je nekaj dni in je sesalo z obema gobcema.

* (Črna pošast.) Nedavno obesili so v Albanu v Ameriki zamorca Ben Elseja. Ako primerjamo zločince, o katerih čitamo v kriminalnih romanih, s to zverjo v človeški obliki, zde se nam kakor krotki janjci. Že v 13. letu ubil je pri igri svojega tovariša ter bil obsojen na 20letno ječo. Ker je bil pa še maloleten izpustili so ga že čez 8 mesecev. V 16. letu ubil je zopet pri igri nečega človeka. Celih 10 let je potem kradel in ubijal, a niso ga mogli zasačiti. Bil je potem v Tenesu v družbi razbojnikov, ki so posebno ropali blagajnice, katere so razbijali z razstrelnimi pripravami. Leta 1885. ubil je nečega trgovca ter zapalil hišo. Leta 1886. je ubil tri popotnike ter njih trupla vrgel v vodo. Leta 1887. ubil je 70letno svojo mater ter pograbil njen denar. Potem zakrivil je še celo vrsto umorov, katerih je sam priznal 21. Število po njem oropanih in oplenjenih ljudi pa se ni moglo niti dognati.

Vabilo.

P. n. gospode člane čitalniškega pevskega zbora opozoruje na izredno pevsko vajo v četrtek dne 3. t. m.

pevski odbor.

prinaša v 7. zvezku nastopno vsebino: 1. A. Aškerc: Pončena potnica. Balada. — 2. Josip Starč: Zadruga. Povest. (Dalje.) — 3. y.: Nje obraz. — 4. Fr. Orožen: Henry Moreton Stanley. (Dalje.) — 5. Jož. Cimperman: Satura. 15, 16. — 6. Viljem Rohrmann: Rastlinski vpliv pri tvorbi ródne zemlje. — 7. Ig. Kaš: Bosánka. — 8. Josip Starč: Pisma iz Zagreba. XXII. — 9. L. A.: Njéga listek. — 10. Jožef Rakež: Kakó je doktor Janez Smukáč zastúil. — 11. Književna poročila: VI. A. Aškerc: Balade in romance. (Dalje.) — 12. Listek: Občni zbor „Matice Slovenske“. — Mittheilungen des Musealvereins. — Zemljepis za prvi razred srednjih šol. — O rokopi-sni zapuščini Davorina Trstenjaka. (Konec.) — f Ognjeslav Utješenovič-Ostrožinski. — „Il Diritto Croato“ in Sabičev italijanski prevod Prešernovih pesmij.

„LJUBLJANSKI ZVON“ stoji: za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

SLOVANSKI SVET

prinaša v 13. številki naslednjo vsebino: Državni jezik. — O kritiki dr. Mahnič. II. K nasprotniškim razpravljanjem o nam očitnem razširjanji protestantskih načel. (Dalje.) — Pravice Slovencev do svetojeronimskega gostinca (hospicija) v Rimu. (Konec.) — Ruske drobtinice. — Dopisi. V Trstu. — Pogled po slovanskem svetu: a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se pošilja naročnina izdajatelju „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 3 gld. 60 kr., poluletno 1 gld. 80 kr., četrtletno 90 kr.

Darila za „Narodni Dom“.

XXXVIII. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenesek	8860 gld. — kr.
Doneski za mesec maj; darovali so gg.:	
Ravnihar Franja, Souvan Ferd., Souvan Fr. Ks., dr. Tavčar Ivan in Vilhar I., à 5 gld.	25 „ — „
Dr. Ferjančič A., Gogola I., Kollmann Fr., Murnik I., Pleteršnik M., pl. Trnkóczy U. in dr. Vošnjak J., à 3 gld.	21 „ — „
Dr. vit. Bleiweis K., dr. Munda Fr., Rohrmann V., Rutar S. in Soss Fr., à 2 gld.	10 „ — „
Ban Fr., Bayr A., Benedikt J. S., Benič R., Detela O., Drahsler P., Duffe J., Gerbič Fr., dr. Gregorič V., Hribar Drag., dr. Hudnik M., Knez I., Lah E., Martinak J., Pirc G., Pleiweis K., Pleško K., Robič L., Rodé J., Swoboda J., Traun J., Wiesthaler Fr., Zupan T., dr. Zupanc Fr., Žagar Dr. in Žitnik I., à 1 gld.	26 „ — „
Bartel A., Borštner V., Geba J., Pintar L., Pichler J., Pirc K., dr. Svetina I., Šubic I., Tavčar A. in Trstenjak A., à 50 kr.	5 „ — „
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik E. Lah):	
ost. knj. št. 416	51 kr.
„ „ „ 526	20 „ — „
Doneski za mesec junij; darovali so gg.:	
Ravnihar Franja, Souvan Ferd., Souvan Fr. Ks., dr. Tavčar Ivan in Vilhar I., à 5 gld.	25 „ — „
Dr. Ferjančič A., Gogola I., Kollmann Fr., Murnik I., Pleteršnik M., pl. Trnkóczy U. in dr. Vošnjak J., à 3 gld.	21 „ — „
Dr. vit. Bleiweis K., dr. Munda Fr., Rohrmann V., Rutar S. in Soss Fr., à 2 gld.	10 „ — „
Ban Fr., Bayr A., Benedikt J. S., Benič R., Detela O., Drahsler P., Duffe J., Gerbič Fr., dr. Gregorič V., Hribar Drag., dr. Hudnik M., Knez I., Lah E., Martinak J., Pirc G., Pleiweis K., Pleško K., Robič L., Rodé J., Swoboda J., Traun J., Wiesthaler Fr., Zupan T., dr. Zupanc Fr., Žagar Dr. in Žitnik I., à 1 gld.	26 „ — „
Bartel A., Borštner V., Geba J., Müller A., Pintar L., Pirc K., dr. Svetina I., Šubic I., Tavčar A. in Trstenjak A., à 50 kr.	5 „ — „
Skupaj	9034 gld. 71 kr.

Vsem požrtvovalnim in vstrajnim poverjenicam in poverjenikom, podpornicam in podpornikom, ki so na ta ali oni način pripomogli k zgoraj označeni svoti, katere je prekorčila že devet tisočak, odkrito srčno zahvalo, združeno z željo, da tudi v prihodnje krepko vstrajajo z nami.

V Ljubljani, dné 2. julija 1890.

Odbor „Krajcarske družbe“.

Loterijske srečke 2. julija.

V Pragi: 13, 22, 66, 88, 53.

Tujci:

1. julija.

Pri **Stonu**: Kulka, Miselbach, Backbaum, Horak, Weckler z Dunaja. — Mavich, Ubaldini, Maurich iz Trsta. — Širca iz Sturija. — Pl. Viragh z Ogerskega. — Humel iz Tabora. — Fischer iz Barcesa. — Aljančič iz Bistrice. — Politis iz Corfu-a. — Schmidt iz Solnograda. Pri **Malič**: Tanzer, Prager, Felle, Illek, Baller, Beheim z Dunaja. — Kalivoda iz Klosterneuburga. — Hostelic z Reke. — Jonke iz Pontebe. — Hirsch, Weipert, Urbančič, Wust iz Kamnegorice. — Schnaslekar iz Trbiža. Pri **avstrijskem cesarji**: Schluet iz Maribora. — Meden iz Begunj.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
1. julija	7. zjutraj	729.0 mm.	20.0° C	sl. jz.	d. jas.	2.70 mm.
	2. popol.	728.6 mm.	24.2° C	sl. jz.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	728.1 mm.	20.6° C	sl. jz.	obl.	
2. julija	7. zjutraj	731.4 mm.	20.2° C	sl. vzh.	jas.	
	2. popol.	732.5 mm.	25.8° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	734.2 mm.	19.2° C	sl. jz.	obl.	

Srednja temperatura 21.6° in 21.7°, za 2.6° in 2.6° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani dne 2. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 97	Špeh povenjen, kgr.	70
Rež,	5 20	Surovo maslo, "	70
Ječmen, "	3 58	Jajce, jedno :	2
Oves, "	3 41	Mleko, liter :	8
Ajda, "	5 36	Goveje meso, kgr.	59
Proso, "	4 71	Telečje	52
Koruzo, "	4 87	Svinjsko	62
Krompir, "	4 50	Koštranovo	38
Leča, "	11	Pišanec	35
Grah, "	12	Golob	18
Fizol, "	9	Seno, 100 kilo	1 45
Maslo, kgr.	90	Slama, "	1 78
Mast, "	70	Drva trda, 4 metr.	6 40
Špeh frišen	60	" mehka, 4 "	4 20

Izkaz avstro-ogerske banke z dne 30. junija 1890.

	Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	405,593.000 gld. (+ 16,084.000 gld.)
Zaklad v gotovini	242,354.000 " (+ 253.000 ")
Portfelj	153,036.000 " (+ 11,569.000 ")
Lombard	22,852.000 " (+ 4,852.000 ")
Davka prosta ban-	
kovčna rezerva	39,023.000 " (- 16,283.000 ")

Dunajska borza dne 3. julija t. l. (Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88 30	gld. 88 50
Srebrna renta	" 89 05	" 89 25
Zlata renta	" 109 30	" 109 30
5% marčna renta	" 101 40	" 101 30
Akcije narodne banke	" 978	" 978
Kreditne akcije	" 304	" 303 60
London	" 116 70	" 116 70
Napol.	" 9 27 1/2	" 9 23
C. kr. cekini	" 5 54	" 5 54
Nemške marke	" 57 25	" 57 27
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	176 25
Ogerska zlata renta 4%	" 102	85
Ogerska papirna renta 5%	" 99	80
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121 50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	" 116	50
Kreditne srečke	100 gld.	136
Rudolfove srečke	10	19 50
Akcije anglo-avstr. banke	120	153
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Zahvala.

Toplo zahvalo izrekamo vsem, ki so mej boleznijo in ob smrti našega ljubljene sina in nečaka, gospoda

Josipa Žnidaršič-a abiturijenta realke

izkazali svoje sočutje. Najgorkeje in posebno pa se še zahvaljujemo njegovim gospodom kolegom za krasni spreved, slavnemu pevskemu društvu „Slaven“ za milo nagrobnico in darovateljem krasnih vencev, kakor tudi mnogobrojnim spremljevalcem k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 2. julija 1890.

(526)

Žalujejo ostali.

Vzgojevalka

išče se k rodbini na deželo. — Več se izve pri uredništvu „Slov. Naroda“. (522—2)

Iščem za svojo notarsko pisarno

koncipijenta

ki je zveden v zapuščinskih in zemljeknjižnih rečeh. Najraje bi notarskega kandidata. — Ustop od 1. dne julija t. l. naprej.

V Litiji, dne 27. junija 1890.

(516—2)

L. Svetec.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskom kože.

Veliko priznanih pisem je na na ogled v glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolf-sbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warte; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Gostilna št. 6

na Dunajski cesti

odda se od sv. Mihaela naprej.

Natančneje se izve pri lastniku gostilne. (524—1)

Prodá se trgovina z mešaním blagom.

Ista je na Hrvaškem, v prijetnem trgu, tik župne cerkve in ob železnici. Pogoji so zelo povoljni. Gotovine treba 500 do 1000 gld.

Pismena vprašanja pod črkami M. H., Brod Moravice, via Reka. (515—3)

Št. 5670.

Razglas.

Deželni odbor kranjski razpisuje splošno ponudbeno obravnavo za oddajo nastopnih del v svrhu

zgradbe deželnega gledališča v Ljubljani

na stavišči tako zvane „Mayer-jeve vile“ v katastralni občini Spodnja Šiška.

Dotična stavbinska dela oddala se bodo za zdaj razvrščena po sledečih obrtnih skupinah po jednotnih cenah; vsprejemale se bodo pa tudi splošne ponudbe za vse ali za več skupin v izvršitev označenih del. — Zaradi oddaje in sicer:

- 1.) za kopanje tal in zidarsko delo v proračunjenem znesku . . . 67.000 gld.
- 2.) „ kamnoseško delo „ „ „ 12.800 „
- 3.) „ tesarsko delo „ „ „ 5.000 „
- 4.) „ traverze in vezi v zidovji „ „ „ 5.000 „
- 5.) „ kleparsko delo „ „ „ 6.000 „

razpisuje se pismena ponudbena obravnavo do uštetega

15. dne julija t. l.

zaradi oddaje železne konstrukcije za streho, lože in galerijo v proračunjenem znesku 19.000 goldinarjev pa do uštetega

14. dne avgusta t. l.

Dotični stavbinski podatki, namreč splošni in posebni pogoji, načrti, proračuni stroškov in cenilniki so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v deželnem dvorcu, Gospodske ulice št. 2, v II. nadstropji, v navadnih uradnih urah od 5. dne julija t. l. naprej.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 12. ure dopoldne navedenih dnij oddajo pri uložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega, deželni dvorec, I. nadstropje.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatenene z napisom na zavitku: „Ponudba za delo pri zgradbi deželnega gledališča v Ljubljani“. Vsaki ponudbi se mora priložiti 5% jamčevina dotične zgoraj navedene cene, bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih knjižicah kranjske ali Ljubljanske mestne hranilnice ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po kurzni ceni, če ta ne presega nominalne vrednosti.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da so mu znani zgoraj omenjeni stavbinski podatki, pogoji in določene cene, ter da se pogojem podvrže.

Ponudniki naj zapišejo razločno s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjaajo od jednotnih dražbenih cen, ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj posel in lastnoročni podpis.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo. Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dóbi došle ponudbe.

Gledé varščine (kavcije) opozarjajo se ponudniki zlasti na §. 8. splošnih pogojev.

Od deželnega odbora vojvodine Kranjske

v Ljubljani, dne 1. julija 1890.

Dunajske Razstave Srečke à 1 gld.

Vsaka srečka velja za obe žrebanji.

Seznam dobitkov za obe žrebanji. (505—11)

Prvo žrebanje 14. avgusta 1890.

Drugo žrebanje 15. oktobra 1890.

I dobiček 50.000 gld. vreden

I dobiček 50.000 gld. vreden

1	5000	"	"
1	2000	"	"
1	1000	"	"
2	500	"	"
5	200	"	"
10	100	"	"
20	50	"	"
50	20	"	"
200	10	"	"
2000	dobitkov	5	"

1	5000	"	"
1	2000	"	"
1	1000	"	"
2	500	"	"
5	200	"	"
10	100	"	"
20	50	"	"
50	20	"	"
200	10	"	"
2000	dobitkov	5	"

SREČKE à 1 gld.

Uprava razstavine loterije, Dunaj, II., rotunda.

V Ljubljani prodaja srečke C. C. MAYER.